tiſfactõne ꝑ exercitiũ abſtinentie orõnis ⁊ elemoſine. ¶ Tertia. Da cõmunionẽ ſacram realiter ſacramentaliter. aut ſaltẽ ſpiritualr ⁊ effectiue ¶ Quarta. Da vnctõꝫ extremã In actuali ſacramẽto In effectuali voto. Aut ſaltẽ ĩ effectuali dono ¶ Quinta. Da remiſſionẽ plenã Ex tua immenſa liberalitate. Ex clauiũ eccl'iaſticaꝝ ptãte. Ex ſancte matres eccl'ie vnitate ⁊ caritate ¶ Sexta. Da ſanctoꝝ cõtra ptãtes ↄtrarias conſolatõem ¶ Dum acrius inſidiabunt nequiſſimi calcaneo meo. Dum tota malignitate accuſabunt in mortis porta vel oſtio Dum occurret forte vehemẽs aut noua peccatorũ recordatio ⁊ infeſtatio. Tunc aſſis virgo benedicta / in auxilio oportuno / ⁊ vltima neceſſitate iuuãs. Vel interceſſiue ⁊ impetratiue. Vel commiſſiue ⁊ impatiue. Vel etiam vt potes ꝑſentialiter ⁊ cooꝑatiue / iuxta ꝙ orat eccleſia Maria mater gratie / mater miſericordie / tu nos ab hoſte protege ⁊ ĩ hora mortis ſuſcipe. Aſſis ⁊ tu angele meus adiutor precipuus. Aſſint et ceteri ſancti / quos ſepius ⁊ familiarius / viuens ⁊ ſanus inuocaui et inuoco. Ne queſo ↄſerat paup veſter / ſi forte ꝟtus ſua defecerit. ſi mens conturbata nihil cogitauerit / ſi corpꝰ velut mortuũ languerit. Sed cõfortate virtutem / illuminate mẽtem / ſeruate ſenſualitatem. ¶ Septima. Da in exitu vitam eternam ꝗ patria eſt / ad quã ſuſpiro Quã deſidero et deſiderare concupiſco Quam velut in caligine quadam aſpicio / ⁊ a longe ſaluto. Quam in lumine ratõnis ⁊ fides cõtemplor: quaſi celis apertis vidẽs illic filium hominis et inde frater meꝰ eſt. et preſidiũ / amor ⁊ deſiderium / ſuſceptor virtus ⁊ premium. Deniqꝫ redeat ſpiritꝰ ad deum qui dedit illum. Tanqꝫ ad donum eternitatis claritatis ⁊ felicitatꝭ Domine Jeſu ſuſcipe ſpiritum meũ. qui vtiqꝫ tuus eſt / iure redemptõnis: adoptiõis gratuite deſponſatõnis. Ac perinde dat ſpem firmã / bonitas adoptantis. veritas promittentis. Poteſtas coronantis Ipſi gloria in ſecula. Amen. ¶ Finit.

Teſtamentuꝫ peregrini metricum.

Gratia cui nomen confert inſigne iohãnes
Aduena cognomen gerſon habere dedit.
Scire velit ſi poſteritas quo tempore natꝰ
Quoqꝫ renatus ſit / calculus iſte docet
Mille quater centũ vigintiquatuor annos
Quatuor adiciens dinumera domini
Sitqꝫ decembris lux menſis biſſeptima. ſextus
Et ſexagenis inchoat annus ei.
Solus porro deus obitus ſcit tempus ⁊ horam
Propterea ſecum ruminat iſta freques
Tu diſpone tui domui moreris neqꝫ viues
Plene teſtari et et vigilans morere
Viteris hic ⁊ nunc / velut hic ⁊ nunc moriturus
Orans dic redeat ſpiritus ad dominum
Ecce nouũ grande ſtupidum videt exul et horret
Mortis ad aſpectum cor tremit / ecce venit.
Ecce pater mi nunc et hic articulus meus inſtat
Quo morior / pater et vt pater eſto pius
Eſto pius ſatis eſt dederis te / diues abundo.
Te ſine deficio pauperior nihilo.
Tempus adhuc venie / ſedes adeo pietatis /
Terret iuſticia / ſubueniat pietas.
Mens vigeat. cor peniteat / ſacra hoſtia paſcat
Crux olei liniat. plenaqꝫ ſit venia.
Sancti quos colui viuens / morior: meus ad vos

Teſtamētum peregrini

Spiritus aſpirat/ferte iuuamen ei.
Que mortalia ſunt mortalibꝰ vltro relinquo.
Corpus humum redeat/ſpiritus ad dominū.
Spiritus iſte Jeſu meus a te ſuſcipiatur.
Spes mea/tu Jeſus es/gratia/non opera Finit

Aliud carmen ſuper eodem

Ianua morte patet celeſtis/⁊ inde cupiui
Jugiter/ ad mortem poſſe venire piam.
Sors mortis prout ⁊ vite depēdet ab illo
Cuius ſunt manibus oīa depoſita.
Diuite manſeolo datur his pulcroqꝫ recondi·
Abſqꝫ ſepultura depereunt alij
Plebeo recipit alios defoſſa parumper
Tellus inſutos paupere lintheolo
Sunt ⁊ qui dicunt facilis iactura ſepulcri.
Sunt quibus ⁊ pompa nulla placet tumuli·
Veſtibus indutos ſacris deuotio quoſdam
Spectandos offert religioſa prius.
Preſbiteros ſanctus loculo deferre parato
Nos habet infodiens ſigna ſacerdotij.
Complacet iſte modus electio cara ſepulcri
Libera ſi data ſit ambitione procul.
Arbitror exēplum pietatis obinde daturum
Vita fidelis erat/chriſticolus morior.
Erubuit nunqꝫ chriſtum mea vita fateri
Quanqꝫ peccator morte fatebor eum.
Iſte mihi titulus/hec ſpes mihi ſola ſalutis
Non cōfundat me ſpes mea chriſte Jeſu.
Baptiſmus genuit chriſto/nec erant meritorum
Veſtimenta mihi Gratia pulcra dedit.
Gaudens gaudebo qm̄ deus induit iſtam
Deſponſans animā clara monilia dans.
Taliter ornatam cupio tibi reddere ſponſam
Xp̄e benigne tuo ſemine progenitam.
Neu queras operum veſtes/confuſio vultus
Illa mei /ſordent ſanguine cum ſanie.
Qualis et ex vtero genitricis ſpiritualis
Prodijt hanc recipe dum redit abba pater.
Hancqꝫ redit primo ſignata carectere ſacro
Regaliqꝫ ſuperuncta ſacerdotio.
Tradita ſigna fero fidei/vexillaqꝫ belli
Mundi cum carne demonijsqꝫ feris.
Libera chriſticolū reſonat vox/armaqꝫ toto
Spectanti mundo defero chriſte tua.
Te duce blaſphemos hereſum falſosqꝫ ſuaſus
Credendo vici/pace fruens fidei.
Confiteor donum fructumqꝫ tuū manifeſte
Gratis nō meritis retribuiſſe meis.
Paule fidem/neu quis inſane magnificet ſe
Scripſiſti donum ſolius eſſe dei.
Neſcio ſi quod ſit inter miracula maius
Scandala per tanta pace frui fidei.
Jure beatus erit in me non ſcandala paſſus
Xp̄s ait/ſignum qui fuit obloquijs.

Ecce fremunt/ rident ſubſannāt/mortibus vrgēt/
Demon philoſophi vis inimica potens
Talibus impulſum ꝑſtare fide requieta
Non hominis/ſed dic hoc opus eſſe dei.
Bella tot experti totienſqꝫ pericula paſſi
Felices quando nō abiere retro.
Gratus eris domino fidei petra ſtabilitus/
Petri vox tua ſit non alium petimus.
Coram patre ſuo chriſto vocitante/fideli
Seruo dicetur: tu meus euge veni.
Gaudia delitias euo benedicte perenni
Sedibus ethereis regna parata cape.
Concipe qui legeris tumuli cauſam faciendi
Edibus ⁊ ſacris cur monumenta paro.
Baſſa patet platea/baptiſmi proxima fonti
Riuus ibi/recolens funde preces domino.
Viuere ſis monitus velut hic ⁊ nunc obiturus
Orans dic redeat ſpiritus ad dominū.
Perpetuo coniunge ieſu tibi federe mentem/
Celitus ad cenam dic benedicta veni.
Janua cui celi crudelibus ignibus vſto
Laurenti patuit hoſpes adeſto mens.
Jungat ſe ſocium ſtephanus/qui vidit apertos
Celos patronꝰ ſit mihi p̄cipuus ¶ Et paulus ra
Angelicꝰ cuſtos comitet̄/vtqꝫ iohēs ptꝰ ad ethera
Virgo Joſeph/tota celica turba faue.

¶ Diem natiuitatis ⁊ baptiſmi canit

Pars anime gerarde mee doctiſſime ſalue
Finis ⁊ initij do monimenta mei
Fauſta dies rutilat tibi conſecrata nicaſi
Et tibi virgo ſoror martyr et eutropia.
Luce ſub hac mundo natū me/denuo natum
Fons ſacer ex vtero protulit eccleſie.
Annus erat domini milleſimꝰ adde trecentos
Sexaginta tres/tunc data vita triplex.
Ire vita prior fuit/iram gratia dempſit
Viuificans animam conſocianſqꝫ deo
Tertia vita licet eſt in ſpe/vita perennis.
Eterne vite gratia principium eſt:
Vita peregrinus/vſu ratōnis ob orto
Quarta ſubeſt operū/que vehit ad patriam.
Hec operum vita non ꝑmanet abſqꝫ ſecunda/
Gratia viuificat nutrit et auget opus.
Quatuor hinc vitas totidem dicas et amores/
Vita quadruplex eſt/ergo quadruplus amor.
Omnes ille meos qui viuificauit amores
Vendicat/ille habeat/continuetqꝫ precor.
Gratus ego primos ſemper complectar amores
Qui ſi defuerint quid niſi mors ſupereſt:

¶ Epiſtola conſolatoria Johannis Gerſon Cancellarij pariſieñ. ad Johannem Germanum ſuum monachum In cenobio ſancti Remigij remenſis ſup morte alterius germani ſui nicolai ordinis celeſtinoꝝ et ſoroꝝ ſuaꝝ ¶ Epigramma.

Monice.quem mihi dat frēz natura ſecūdū:
Noſtri ſint generis que monumēta vides
Arnulpho charlier cui nupſit helizabꝫ oli
Gerſon origo fuit/ aduena voce ſonans.
Dotauit deus hos bis ſena prole/puelle
Septene numero/quinqꝫ fuere mares.
Primus theologus/monachi tres/mortuꝰ alter
Infans/et nupſit filia ſola viro.
Frater petre rapit te mors/et te ſoror agnes
Infantes/viuit purus vterqꝫ deo.
Agra iabina ſoror viuens mala ſuſtinuiſti
Jugiter hinc moriens reddita dona capis.
Cara ſoror raulina vale/que commeruiſti
Conſors eſſe Jeſu/cuius eras famula.
Hoſpita pauperibus et myſtica martha fuiſti:
Te vocat inde Jeſus/tu benedicta veni.
Tempora compleſti cōſummatus cito multa
Frater cordis amor tu nicolae mei.
Celos credo equidem tu celeſtinus adiſti.
Celica ſemper amans dum peregrinus eras.
Sors lugenda manet nobis/ quos vita ſuperſtes
Septem ſeruat adhuc/torquet et exilio.

Monice/cur quereris frēm tibi morte periſſe
An tua ſit prudens iſta querula inde.
Spūs aſtra petit linquēs miſerabile corpꝰ
Carcere ſeu tetro carne ſolutus abit.
Cuius erat regimen grandis labor/aſper/amarus:
Blandicijs fallens excrucians ſtimulis
Aſſiduus conflictus ineſt/victoria rara.
Audi ꝙ linguam nemo domare poteſt.
Quid faciant aures/oculi:quid membra pudoris
Quid ve manus/gula/cor/vis quid adora petit:
Bruta ſub imperiū videas deſcendere freni.
Nauta gubernacli dirigit arte rates/
Et rigida ceruice caro ſua frena remordens/
Se rapit/⁊ dominū deijcit excutiens.
Opprime mille modis ſurget tamē vſqꝫ rebellis/
Nemoqꝫ perfecte ſuppeditabit eam.
Intro ſemꝑ ineſt membrorū dira tyrannus
Fomentū ſceleris/omnis origo mali.
Allicit illecebris/acres exaggerat iras/
Miſcet triſticias/gaudia ſpemqꝫ metum.
Plurima lis/pax nulla diu/ſecuraqꝫ nunqꝫ.
I.nunc ⁊ tale plangito mancipium.
Mancipium quod obeſt anime/qđ ſarcina dura
Quam crebro ſtimulis exagitare ſtudet.
Congaude potius pregrandi faſce leuato.
Fratris ſpiritui monice ſi ſapias
Dices quis nouit ſi ſpiritus alta petiuit:
Vel baratri/procul hoc/corruit in puteum:
Aut medio poſitum ſi purgatorius ignis
Excurat/ſcoriam purificans ſcelerum:
Certum te faciat vite reſpectus honeſte/

Inde ſalutis ſpem concipe/te recreans:
Collige vel firmum ſolamen in hac ratione
Lucenti ſpeculo quam docet alma fides:
Omnis in hac vita peregrinans tendit ad illam
Celeſtis patrie perpetuam requiem/
Scis quam gaudendũ quanto plauſu iubilãduz
Tali dum requie perfruitur morieris.
Si purgandus adhuc retinetur letificeris/
Premia celorum ꝙ ſibi certa manent
Nil vltra peccare poteſt/nullo diſcrimine vitam
Perdere celeſtem/fine ſuo ſtabilis/
Judicio domini iuſto ſi forte/quod abſit
Perditus eſt/cur fles fletus / ianiter eſt.
Cor tenerum forſan/pietas/natura ve pungit
Rumpi conſuete fedus amicicie
Bos ⁊ iumentum iuga ſe ſocialia plangunt
Perdere/nonne magis eſt ſocialis homo.
Te minus hinc miror raulinam flere ſororem
Aſſiduis que te fouit in obſequijs
Ejce triſticiam ſeculi cauſat quia mortem
Pro ſolo ſapiens crimine rite gemit.
Aſpera ſit ſors/ſit vel proſpera/nil nocet vlli
Si per peccatũ deſit abuſus ei.
Adde voluntati tua ſit conformis oportet
Diuine/quid aget murmur in oppoſitum.
An bona mors fratris/carnalia vincla reſoluens
Quo caperet celum liber et emeritus.
Fraternalis amor dedit hanc mortẽ/quia peſte
Dum fouet infectos/contagione perit.
Hac de valle deus eduxit eum properanter/
Ulterius ne fraus hoſtica deciperet.
At varijs noſtra verſatur vita periclis/
Omne repletur iter retibus et laqueis/
Tendimus ad patriam ſuſpiramusqꝫ gementes
Quam raulina ſoror quam nicolaus habet.
Hactenus hec volui tibi frater ſcribere/ quo mens
Fortis et equa ſuam noſtra petat patriam.
Illic cernere nos/dare viuas reddere voces
Fas erit/et quicquid cor petit/illud habet.
Oremus tandem pro defunctis/vt et ipſi
Sint memores noſtri cum bene fiet eis. ¶Finis

¶Tractatꝰ eiuſdem

de preparatione ad miſſam et pollutõne nocturna.

DUbitatum eſt apud me frequẽter et diu preſertim poſt ſuſceptum ſacerdotium/ ſi quis nocturno pollutus ſomnio a celebrando miſſam ceſſare deberet. Expertus ſum ſimiliter multos preſertī religioſos ⁊ nouiſſime quendã pre ceteris tali dubitatõnis ſcrupulo non parũ turbatos. dum ex vna parte eos ad celebrandũ trahit deuotio ex altera timor offenſe reprimit. Tandem effectus ſuper hac re certior/ tum ex doctorum ſacrorũ lectõne/tum expertorum et virtuoſorum cõſultatõe et exẽplo. tũ poſtre/